

Τα κυριότερα ορόσημα στην ανάπτυξη παιδιών 4-5 ετών

Αγαπητοί γονείς, ο ερχομός ενός παιδιού γεμίζει αναμφίβολα με χαρά αλλά και με άγχος όλους τους γονείς. Αγωνιούν για την ομαλή **ανάπτυξη** του, χαίρονται για τα **επιτεύγματά** του, αλλά πολλές φορές το συγκρίνουν με άλλα παιδιά. Αν και κάθε παιδί έχει διαφορετικό ρυθμό ανάπτυξης, οι επιστήμονες χρησιμοποιούν τα λεγόμενα **«αναπτυξιακά ορόσημα»** για να καθορίσουν αν έχει φυσιολογική ανάπτυξη ή αναπτυξιακή καθυστέρηση.

Διαβάζοντας τα παρακάτω, εύλογα θα αναρωτηθείτε πόσο αυστηρή είναι η επίτευξη αυτών των αναπτυξιακών ορόσημων και τι δείχνουν για τη νοημοσύνη του παιδιού.

Η εμπειρία μάς δείχνει πως κάθε ηλικιακό αναπτυξιακό ορόσημο χαρακτηρίζεται από ένα χρονικό εύρος μέσα στο οποίο αναμένεται να επιτευχθεί, οπότε μέσα στη διετή φοίτηση, δίνουμε «χρονικές ευκαιρίες» στο Νηπιαγωγείο.

Υπάρχει σημαντική διακύμανση ανάμεσα στα παιδιά, ακόμα και όταν πρόκειται για αδέρφια, που μεγαλώνουν στο ίδιο οικογενειακό περιβάλλον, πάντα στο πλαίσιο του απόλυτα φυσιολογικού. Επίσης, η ταχύτητα με την οποία αναπτύσσεται το παιδί δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως στοιχείο πρόβλεψης της ευφυΐας ή της τελικής του εξέλιξης.

Σε κάθε περίπτωση, ο παιδίατρος σε πρώτη φάση ελέγχου, είναι αυτός που μετά από συνολική εκτίμηση του παιδιού θα αποφανθεί αν αναπτύσσεται φυσιολογικά ή αν έχει ενδείξεις κάποιων δυσκολιών.

Για να είστε λοιπόν σίγουροι ότι το παιδί σας αναπτύσσεται φυσιολογικά, πρέπει να παρακολουθείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα από παιδίατρο. Οι επισκέψεις αυτές περιλαμβάνουν την εκτίμηση της ανάπτυξής του και τους απαραίτητους εμβολιασμούς και συμπίπτουν με την αναπτυξιακή εξέλιξη και τις ακραίες στιγμές ολοκλήρωσης των αναπτυξιακών ορόσημων. Επίσης, αποτελούν ευκαιρία για έγκαιρο εντοπισμό μαθησιακών ή άλλων δυσκολιών, στην ανάπτυξη και την οργάνωση της κατάλληλης αντιμετώπισης τους. Στην περίπτωση αυτή, όσο ταχύτερα ξεκινήσει μια παρέμβαση, τόσο καλύτερα τα αποτελέσματα. Σας θυμίζουμε ότι στο Νηπιαγωγείο μας λειτουργεί Τμήμα Ένταξης για την αντιμετώπιση τέτοιων δυσκολιών.

Δείτε παρακάτω κάποια παραδείγματα για παιδιά ηλικίας νηπιαγωγείου, χωρίς βέβαια να σημαίνει ότι αν κάτι δεν ισχύει για το παιδί σας να αποτελεί ένδειξη ανησυχίας.

Εμείς από 1^η Σεπτέμβρη θα είμαστε δίπλα σας για να ακούσουμε και να αντιμετωπίσουμε τον κάθε προβληματισμό σας.

Ηλικία: 4-5 ετών

Κινητικά ορόσημα, το παιδί πρέπει να:

1. Στέκεται στο ένα πόδι για 10 δευτερόλεπτα.
2. Πηδά και κάνει κουτσό, περπατά-ακολουθεί ευθείες ή τεθλασμένες γραμμές.
3. Κάνει κούνια και σκαφαλώνει.

Ορόσημα λεπτής κινητικότητας, το παιδί πρέπει να:

1. Αντιγράφει τρίγωνα και λοιπά σχήματα.
2. Ζωγραφίζει «άνθρωπο» με σώμα και άκρα.
3. Γράφει μερικά γράμματα.
4. Ντύνεται και ξεντύνεται χωρίς βοήθεια.
5. Χρησιμοποιεί πιρούνι, κουτάλι.
6. Συνήθως ασχολείται με την φροντίδα του (χτένισμα, πλύσιμο χεριών κ.λπ.).
7. Αυτοεξυπηρετείται στην τουαλέτα.

Γλωσσικά ορόσημα, το παιδί πρέπει να:

1. Θυμάται μέρος μιας ιστορίας.
2. Μιλά με φράσεις άνω των 5 λέξεων.
3. Χρησιμοποιεί τον μέλλοντα.
4. Λέει όνομα και διεύθυνση.

Γνωσιακά ορόσημα, το παιδί πρέπει να:

1. Μπορεί να καταμετρήσει 10 ή περισσότερα πράγματα.
2. Μπορεί να αναγνωρίσει σωστά 4 χρώματα.
3. Αντιλαμβάνεται καλύτερα την αίσθηση του χρόνου.
4. Ξέρει τη χρήση καθημερινών αντικειμένων (χρήματα, παιχνίδια, ζώα, φαγητό κλπ.).

Κοινωνικά ορόσημα, το παιδί πρέπει να:

1. Θέλει να ευχαριστήσει τους φίλους του.
2. Θέλει να είναι σαν τους φίλους του.
3. Πιο θετικό προς τους κανόνες.
4. Χαίρεται να τραγουδά, να χορεύει και να παίζει.
5. Δείχνει ανεξαρτησία.

Ενημερώστε πριν την έναρξη των μαθημάτων, τη σχολική μονάδα μας, αν το παιδί:

1. Είναι φοβισμένο ή ντροπαλό.
2. Εμφανίζει υπερβολικά επιθετική συμπεριφορά.
3. Δεν απομακρύνεται εύκολα από κοντά σας.
4. Δεν μπορεί να συγκεντρωθεί σε μια δραστηριότητα για περισσότερο από 5 λεπτά.
5. Δεν ενδιαφέρεται για παιχνίδι με τα άλλα παιδιά.
6. Δεν ανταποκρίνεται σε άλλους ανθρώπους.
7. Σπάνια παίζει «φανταστικό παιχνίδι» ή μιμείται.
8. Δείχνει λυπημένο τον περισσότερο καιρό.
9. Δεν ασχολείται με πολλές διαφορετικές δραστηριότητες.

- 10.Αποφεύγει ενήλικες ή παιδιά ή μοιάζει διαρκώς αφηρημένο.
- 11.Δεν εκφράζει μεγάλη ποικιλία συναισθημάτων.
- 12.Δεν τρώει, δεν κοιμάται ή δεν χρησιμοποιεί την τουαλέτα.
- 13.Δεν μπορεί να ξεχωρίσει τη φαντασία από την πραγματικότητα.
- 14.Είναι συνήθως παθητικό.
- 15.Δεν αντιλαμβάνεται οδηγίες δύο βημάτων με επιρρήματα.
- 16.Δεν λέει σωστά το ονοματεπώνυμό του.
- 17.Δεν χρησιμοποιεί σωστά τον πληθυντικό και τους παρελθόντες χρόνους.
- 18.Δεν θέλει να μιλά για το πώς πέρασε τη μέρα του.
- 19.Δεν μπορεί να φτιάξει πύργο με 6-8 κύβους.
- 20.Δεν κρατά άνετα έναν μαρκαδόρο.
- 21.Δεν μπορεί να βγάλει τα ρούχα του.
- 22.Δεν μπορεί να πλύνει καλά τα δόντια του.
- 23.Δεν μπορεί να πλύνει και να στεγνώσει τα χέρια του.
- 24.Είναι προσκολλημένο σε ηλεκτρονικά παιχνίδια και συσκευές.
- 25.Αντιμετωπίζετε οικονομικές ή άλλες οικογενειακές δυσκολίες.

«Όταν μιλάμε για την ανάπτυξη του παιδιού, αναφερόμαστε στην **ικανότητά** του να κάνει όλο και πιο **σύνθετα** πράγματα καθώς μεγαλώνει. Από τη γέννηση του και μέχρι την ηλικία των 5 ετών εξελίσσονται τα πιο σημαντικά στάδια ανάπτυξής του, τα οποία θα σηματοδοτήσουν τη μετέπειτα εξέλιξη του σε διάφορους τομείς. Βέβαια, θα πρέπει να τονίσουμε ότι τα αναπτυξιακά στάδια **δεν εμφανίζονται σε όλα τα παιδιά με τον ίδιο ρυθμό**, όμως οι ηλικίες που αναφέρονται είναι ενδεικτικές για την κατά μέσο όρο εκδήλωση των αντίστοιχων χαρακτηριστικών» (Dr Μηνάς Καπετανάκης, παιδίατρος-ειδικός παιδονευρολόγος, διδάκτωρ παιδονευρολογίας στο Πανεπιστήμιο Λουντ της Σουηδίας και μέλος της Παιδονευρολογικής Εταιρείας Σουηδίας).

Αγαπητοί γονείς, μετά και την εμπειρία αναστολής λειτουργίας των σχολικών μονάδων και τους κανόνες επαναλειτουργίας την προηγούμενη σχολική χρονιά, οφείλουμε όλοι μας να είμαστε καλύτερα προετοιμασμένοι για την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς και την ομαλή προσαρμογή των παιδιών στο σχολικό περιβάλλον.

Στα Δημόσια νηπιαγωγεία δεν υπάρχει κατά τη διάρκεια λειτουργίας προσωπικό καθαριότητας ή άλλο βοηθητικό προσωπικό. Γι αυτό εκπαιδεύστε τα παιδιά σας στην τήρηση βασικών κανόνων υγιεινής και αυτοεξυπηρέτησης, (πάνε μόνα στην τουαλέτα, πλένουν συχνά τα χέρια τους, βάζουν συχνά αντισηπτικά με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών, αλλάζουν μόνα τους ρούχα αν βραχούν ή λερωθούν, οι εκπαιδευτικοί δεν βγαίνουν από την τάξη-γα λόγους ασφάλειας-όπου είναι το σύνολο των παιδιών, δεν μπορεί να δοθεί παροχή βοήθειας ενός παιδιού στην τουαλέτα, στρώνουν τραπέζι και τρώνε μόνα τους, στρώνουν κρεβάτια και σεντόνια ύπνου μόνα τους κτλ).

Πάντα βέβαια στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς υπάρχουν περιθώρια προσαρμογής και παροχής οδηγιών προς τα παιδιά, αλλά για να κερδίσουμε χρόνο, προετοιμάστε κι εσείς την είσοδο των παιδιών σας στο Νηπιαγωγείο μας.

Σας ευχαριστούμε πολύ, καλή συνέχεια καλοκαιριού, για το 12^ο Νηπιαγωγείο Αχαρνών, ο προϊστάμενος του Νηπιαγωγείου,

Γιώργος Τασίκας.

<https://www.onmed.gr/ygeia/story/352672/ta-kyrioter-a-orosima-stin-anaptyxi-ton-paidion>